

ITÄMERI-INSTITUUTIN SÄÄTIÖ

TOIMINTAKERTOMUS

2003

ITÄMERI-INSTITUUTIN SÄÄTIÖN TOIMINTAKERTOMUS 2003

Säätiön perustaminen ja tarkoitus

Tampereen kaupunginvaltuusto hyväksyi Itämeri-instituutin säätiön perustamisen sekä säännöt kokouksessaan 31.3.1993.

Oikeusministeriö on myöntänyt luvan säätiön perustamiseen ja vahvistanut säännöt 14.9.1993. Säätiö on merkitty säätiörekisteriin 17.3.1994.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö ylläpitää Itämeri-instituuttia.

Säätiön hallinto

Itämeri-instituutin säätiön sääntöjen 5 §:n mukaan säätiön asioita hoitaa ja sitä edustaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan valittu hallitus, johon kuuluu seitsemästä yhteentoista jäsentä.

Tampereen kaupunginhallitus valitsi kokouksessaan 24.2.2003 säätiölle 11-jäsenisen hallituksen vuosiksi 2003-2005. Hallitukseen valittiin Tampereen yliopiston ehdottamana dosentti Helena Rytövuori-Apunen, Tampereen teknillisen yliopiston ehdottamana professori Seppo Pohjolainen, Tampereen kauppakamarin ehdottamana varatoimitusjohtaja Kristiina Koivisto, sekä muiksi jäseniksi elinkeinojohtaja Harri Airaksinen, toimitusjohtaja Matti Järventie, tutkimusjohtaja Pentti Hämäläinen, lähetystöneuvos Tauno Pesola, toiminnanjohtaja Pauli Ruoholahti, neuvotteleva virkamies Barbro Widing, johtaja Stefan Widomski sekä filosofian maisteri Sara Löyttyjärvi. Säätiön hallitus valitsi kokouksessaan 11.4.2003 hallituksen puheenjohtajaksi elinkeinojohtaja Harri Airaksisen ja varapuheenjohtajaksi varatoimitusjohtaja Kristiina Koiviston. Säätiön asiamiehenä toimii kansainvälisten asioiden päällikkö Pertti Paltila.

Tampereen kaupunginhallitus on nimennyt säätiön varsinaisiksi tilintarkastajiksi tarkastamaan tilejä ja hallintoa hallituksen toimikaudeksi (2003-2005) HTM-tilintarkastaja Seppo Penttisen ja piirisihteeri Harri Sandellin sekä varatilintarkastajiksi HTM-tilintarkastaja Mario Gyllingin ja revisori Paavo Ovaskaisen.

Itämeri-instituutti

Itämeri-instituutin säätiön perustaman Itämeri-instituutin keskeinen päämäärä on edesauttaa konkreettisten yhteistyöhankkeiden käynnistymistä Itämeren piirissä sekä edistää suomalaisten toimijoiden osallistumista Itämeren alueen yhteistyöhön. Valtakunnallisena verkosto-organisaationa toimiva Itämeri-instituutti ideoi, käynnistää ja koordinoi kansainvälisiä yhteistyöhankkeita Itämeren alueella niin teollisuuden, kaupan, tutkimuksen, julkisen hallinnon kuin

kulttuurinkin aloilla. Itämeri-instituutin tavoitteena on edistää moniulotteista Itämeri-yhteistyötä erityisesti Euroopan unionin pohjoisen ulottuvuuden politiikan mukaisesti.

Itämeri-instituutin keskeiset toimintamuodot ovat projektit, koulutus, foorumitoiminta sekä julkaisu- ja tiedonvälitystoiminta. Itämeri-instituutti on osa Itämeren alueelle syntynyttä kansainvälistä toimintaverkkoa ja se toimii projektiosaamisen ja -hallinnoinnin kanavana eri Itämeren piirin toimijoiden ja osajien välillä. Valtakunnallisesta roolistaan huolimatta Itämeri-instituutin tavoitteena on tuoda erityisesti Tampereen seutua ja Pirkanmaata yhä tiiviimmin mukaan Itämeren alueen yhteistyöhön.

Hallinto ja henkilöstö

Itämeri-instituutin johtajana toimii VTM Esa Kokkonen. YTM Kai Hintsanen hoitaa instituutin koulutuspäällikön tehtäviä (virkavapaalla 1.9.2003-31.7.2004). Lisäksi instituutissa työskentelevät projektipäällikkö, YTM Minna Hanhijärvi ja projektiassistentti, HTM Johanna Pollari.

Instituutin kirjanpidosta vastaa Pirkanmaan Kirjanpito Oy.

Instituutin toimitilat sijaitsevat Tampereella Matkailutalossa, osoitteessa Verkatehtaankatu 2.

Toiminta

Vuosi 2003 merkitsi instituutille merkittävää kasvun aikaa niin hankkeiden lukumäärän, koon kuin projektituottojen kokonaismääränkin suhteen. Useiden hankkeiden toteutuksen lisäksi vuosi 2003 oli instituutille myös intensiivistä uusien hankkeiden suunnittelun ja valmistelun aikaa. Toteutetut ja valmistellut hankkeet painottuivat instituutin toiminnan painopistealueille eli ympäristö- ja tietoyhteiskunta-alan yhteistyöhön Venäjän, Baltian maiden ja Puolan kanssa. Merkille pantavaa on, että vuoden 2003 aikana instituutin toiminta alkoi suuntautua yhä enemmän Venäjä-yhteistyöhön, ja Venäjän lähialueet - erityisesti Pietari - tulevat myös jatkossa olemaan yhä keskeisempi maantieteellinen painopistealue instituutin projektitoiminnassa. Instituutin Venäjä-yhteistyön osalta merkittävä aloite on Tampereen ja Pietarin kaupunkien välinen ICT- ja tietoyhteiskunta-alan kumppanuus – *St. Petersburg - Tampere Knowledge Society Partnership* - jonka koordinoinnista ja siihen liittyvästä hankevalmistelusta instituutti alkoi vastata vuoden 2003 alusta alkaen.

Vuonna 2003 instituutti laajensi toimintaansa Itämeren alueen vienninedistämishankkeisiin liittyvien hallinnointipalveluiden myyntiin. Vienninedistämisen alalla instituutti aloitti yhteistyön vientirenkaiden hallinnoinnin osalta tamperelaisen Exportum Oy:n kanssa, ja kaksi ensimmäistä, kauppa- ja teollisuusministeriön rahoittamaa yhteistä vientirengasta Venäjällä ja Puolassa käynnistyivät vuoden 2003 aikana. Lisäksi vuoden 2003 aikana aloitettiin useiden uusien Venäjän ja Puolan vientirenkaiden valmistelu.

Vuonna 2003 instituutti toteutti myös useita kansainväliseen projektinhallintaan ja EU-rahoitukseen liittyviä koulutusohjelmia, erityisesti Tampereen kaupungin henkilöstölle. Instituutin toiminnan laajennuttua vienninedistämishankkeisiin ja koulutustarjonnan kasvaessa, instituutti hakeutui niiden osalta arvonlisäverovelvolliseksi toukokuusta 2003 alkaen.

Vuonna 2003 myös instituutin foorumitoiminta Suomessa ja muulla Itämeren alueella oli erittäin vilkasta.

Instituutin vuonna 2003 valmistelemien hanke-esitysten ja koulutustarjousten hyväksymisaste oli noin 50 %, jota voidaan pitää erittäin hyvänä. Osa vuoden aikana valmistelluista hyväksytyistä hankkeista käynnistyi jo loppuvuodesta ja osa vuoden 2004 alussa.

1. Projektit

St. Petersburg-Tampere Knowledge Society Partnership

Vuonna 2002 allekirjoitettiin Tampereen ja Pietarin kaupunkien välinen ICT- ja tietoyhteiskunta-alan yhteistyöpöytäkirja ja laadittiin instituutin johdolla pöytäkirjan toimeenpanoa tukeva toimintasuunnitelma *St. Petersburg-Tampere Knowledge Society Partnership*. Vuoden 2003 alussa solmittiin Tampereen kaupungin elinkeinokeskuksen ja instituutin välillä toimeksiantosopimus toimintasuunnitelmassa esiteltyjen Tampere-Pietari -yhteistyöhankkeiden sekä uusien esille nousevien hankeideoiden käynnistymisen tukemiseksi sekä Tampere-Pietari -yhteistyön koordinoimiseksi. Yhteistyöpöytäkirjassa ja toimintasuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti instituutti alkoi vastata Tampereen ja Pietarin kaupunkien välisen tietoyhteiskuntakumppanuuden koordinoinnista, sihteeristö- ja tiedonvälitystehtävistä sekä projektisuunnitteluun ja kansainväliseen projektinhallintaan ja -rahoitukseen liittyvistä asiantuntijatehtävistä Tampereella. Tehtäviä varten instituuttiin palkattiin projektipäälliköksi YTM *Minna Hanhijärvi* vuoden 2003 alusta alkaen.

Vuonna 2003 Tampereen ja Pietarin välisessä tietoyhteiskuntakumppanuudessa panostettiin instituutin johdolla erityisesti yhteishankkeiden ideointiin ja projektivalmisteluun. Ensimmäisenä kaupunkien välisenä yhteishankkeena instituutti valmisteli kaksivuotista *ePietari-kortti* -projektia, jossa tavoitteeksi asetettiin uudenlaisen alueellisen yhteistyön käynnistäminen Tampereen ja Pietarin välillä tietoyhteiskuntakehityksen edistämiseksi. Hankkeessa on tavoitteena kehittää konkreettisia palveluita, jotka lisäävät julkisten palvelujen tuottavuutta ja hyödyntävät informaatio- ja viestintäteknologia-innovaatioita kansalaispalveluiksi Pietarissa. Hankkeen kohderyhminä ovat kaupunginhallinnon tietoyhteiskunta-asioista vastaavat viranomaiset ja päättäjät, julkisten palvelujen tuottajat ja pienet ja keskisuuret teknologia-alan yritykset. Hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa käytetään mallina eTampere-ohjelmassa saatuja kokemuksia ja asiantuntemusta, joita sovelletaan paikallisiin tarpeisiin Pietarissa. Projektissa on tarkoituksena suunnitella ja toteuttaa

pilottihankkeena ePietari-älykorttiohjelma eTampere-kortin mallin mukaisesti. Pilottiohjelman suunnittelu aloitetaan Pietarin metron kanssa. Hankkeelle haettiin rahoitusta Suomen lähialueyhteistyöohjelmasta liikenne- ja viestintäministeriön kautta, ja positiivinen rahoituspäätös saatiin vuoden 2004 alussa.

Instituutilla oli keskeinen rooli myös useiden muiden yhteishankkeiden valmistelussa ja rahoituksen hakemisessa. Instituutti vastasi Tampereen teknillisen yliopiston, Pietarin teknillisen valtion yliopiston ja Tukholman teknillisen yliopiston välisen yhteishankkeen valmistelusta mikroelektroniikan alalta. Hankkeelle haettiin rahoitusta sekä EU:n INTAS-ohjelmasta että Pohjoismaiden ministerineuvostolta. Yhteistyössä Hermia Yrityskehitys Oy:n kanssa instituutti valmisteli hankekuvauksen sekä rahoitushakemuksen Finnveralle esiselvityksen tekemiseksi Pietarissa. Selvityksessä on tarkoitus kartoittaa alustavasti yhteistyökumppaneita ja edellytyksiä yrityshautomokonseptin viemiseksi Pietarin alueelle. Hankkeelle myönnettiin rahoitus lokakuussa 2003.

Osana tietoyhteiskuntakumppanuutta Itämeri-instituutti yhdessä Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa järjesti Pietarissa syyskuussa *Pietari-Tampere – yritysfoorumin*. Foorumin kohderyhminä olivat sekä suomalaiset että pietarilaiset yritykset rakennus-, ICT- ja hyvinvointiteknologian aloilta.

Tietoyhteiskuntakumppanuutta varten perustettiin myös Pietarin ja Tampereen kaupunkien välinen ohjausryhmä, jonka puheenjohtajana vuonna 2003 toimi elinkeinojohtaja Harri Airaksinen. Instituutin johtaja Esa Kokkonen on myös ohjausryhmän jäsen. Ohjausryhmä kokoontui vuoden 2003 aikana kolme kertaa: helmikuussa ja joulukuussa Pietarissa sekä kesäkuussa Tampereella. Pietarin kokousten yhteydessä järjestettiin myös yhteistyöhankkeiden valmistelukokouksia, joihin osallistui laaja ja korkeatasoinen joukko pietarilaisia ja tamperelaisia ICT-alan asiantuntijoita.

Pohjoisen ulottuvuuden tietopalveluverkosto

Vuosina 2001–2002 valmistellun ja osin jo toteutetun hankkeen kaksivuotinen jatkovaihe käynnistyi vuoden 2003 alussa Interreg-rahoituksen turvin. Pohjoisen ulottuvuuden tietopalveluverkosto on aloitettu Aleksanteri-instituutin, Pan-Eurooppa Instituutin ja Itämeri-instituutin suunnittelemana yhteishankkeena. Hankkeen tavoitteena on kehittää eurooppalaista pohjoisen ulottuvuuden asiantuntemusta ja edistää asiantuntijoiden verkostoitumista niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla.

Tietopalveluverkoston keskeisiä toimintoja ovat pohjoisen ulottuvuuden projektitoimintaa seuraavat tietopalvelut, asiantuntija- ja tutkimusrekisterit sekä Itämeren alueen asiantuntijoille järjestettävät pohjoisen ulottuvuuden teemoja käsittelevät seminaarit. Hankkeessa verkosto on luonut oman internet-sivuston (www.northerndimension.net), josta löytyy hankkeessa tuotettua ja koottua pohjoiseen ulottuvuuteen liittyviä uutisia, artikkeleita ja tietoa tapahtumista sekä rahoitusmahdollisuuksista. Hankkeeseen osallistuvat Aleksanteri-instituutin,

Pan-Eurooppa Instituutin ja Itämeri-instituutin lisäksi omilla erillishankkeillaan Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu ja Lapin yliopisto.

Itämeri-instituutti on Pohjoisen ulottuvuuden tietopalveluverkosto -hankkeessa tuottanut verkkopalveluun ensi sijassa Puolaa ja Baltian maita koskevia uutisia, artikkeleita, keskeisiä puheita ja tietoa tapahtumista. Aktiivisen seurannan alla olevia sektoreita ovat ympäristö, talous, liiketoiminnan edistäminen, tietoyhteiskunta-asiat sekä rajat ylittävä yhteistyö pohjoisen ulottuvuuden alueella.

Itämeri-instituutti osallistuu myös palvelimen kehittämiseen ja järjestää sovitulla tavalla projektia esitteleviä tilaisuuksia Tampereella. Lisäksi instituutti osallistuu mahdollisuuksien mukaan Pohjoisen ulottuvuuden toimintaohjelman teemoja käsitteleviin tilaisuuksiin ja markkinoi niissä tietopalvelua kohderyhmille.

Hanketta rahoitetaan Etelä-Suomen rannikkoalueen Interreg III A –ohjelmasta ja sen pääkoordinaattorina toimii Aleksanteri-instituutti.

Pirkanmaan ja Puolan rannikkoalueiden ympäristöyhteistyön kehittämishanke

Syyskuussa 2002 alkaneen hankkeen päätavoitteena on edistää Pirkanmaan ja Puolan rannikkoalueiden - Pomerania ja Länsi-Pomerania - välistä ympäristöalan yhteistyötä kartoittamalla projektimahdollisuuksia ja ympäristöalan kehittämistarpeita Puolan rannikkoalueilla, valmistelemalla alueiden välisiä ympäristöalan pilottihankkeita ja luomalla kontakteja pirkanmaalaisten ja puolalaisten ympäristötoimijoiden välille. Hanke on keskittynyt erityisesti alueellisen vesi- ja jätehuollon kehittämiseen Pomeranian ja Länsi-Pomeranian maakunnissa, niin kunnallisella kuin teollisellakin sektorilla.

Instituutti on hankkeen vastuullinen vetäjä ja suomalainen koordinaattori. Projektin muita osapuolia ovat Greenlink Oy, Tampereen teknillinen yliopisto, Tampereen ammattikorkeakoulu ja muut Pirkanmaan ympäristöklusterin toimijat sekä projektin asiantuntijatyöryhmän jäsenenä että hankkeen kohderyhmänä. Puolalaisia pääpartnereita ovat Pomeranian ja Länsi-Pomeranian maakunnat ja Gdanskian yliopisto. Pirkanmaan liitto on hankkeen päärahoittaja.

Hankkeessa laadittiin opiskelijatyönä 2002 syksyn ja 2003 kevään aikana esiselvitys vesi- ja jätehuollon kehittämistarpeista Puolan rannikolla ja yhteistyömahdollisuuksista Pirkanmaan ja Puolan rannikkoalueiden välillä. Esiselvityksen perusteella laadittu toimintasuunnitelma alueiden välisen ympäristöalan yhteistyön kehittämiseksi valmistuu internet-sivuston muodossa huhtikuussa 2004. Keskeinen osa toimintasuunnitelmaa on pirkanmaalais-puolalaisena yhteistyönä toteutettavien ympäristöalan pilottihankkeiden esivalmistelu.

Hankkeen osana instituutti järjesti yhdessä Pomeranian maakunnan kanssa

toukokuussa 2003 Gdanskissa laajan *suomalais-puolalaisen ympäristöfoorumin*, jonka tarkoituksena oli edistää Pirkanmaan ympäristöklusterin kansainvälistymistä ja erityisesti pirkanmaalaisten ympäristöalan yritysten etabloitumista Puolan markkinoille. Foorumiin osallistui yhteensä yli 50 suomalaista ja puolalaista ympäristöalan edustajaa. Osallistujat saivat keskustella projektien rahoituksesta ja muista käytännön asioista kahdenkeskisissä tapaamisissa kontaktifoorumin aikana.

Esiselvityksen ja foorumissa luotujen kontaktien pohjalta muodostettiin syksyllä 2003 *Pohjois-Puolaan suuntautuva vientirengas* neljälle suomalaiselle ympäristöalan yritykselle. Kauppa- ja teollisuusministeriön tukemalle vientirenkaalle on palkattu yhteinen, Gdanskista käsin toimiva puolalainen vientipääällikkö. Itämeri-instituutti vastaa vientirenkaan hallinnoinnista ja Exportum Oy varsinaisten vientirengaspalveluiden tuottamisesta.

Baltian maiden ja Puolan ISPA -ympäristöhankkeiden seminaari Torunissa

Gdanskin foorumin jatkona toukokuussa 2003 Itämeri-instituutti järjesti Puolan ja Baltian maiden ISPA-ympäristöhankkeiden seminaarin Torunin kaupungissa. EU:n ISPA-rahasto on jo usean vuoden ajan suunnannut resursseja hakijamaiden merkittävimpiin ympäristöhankkeisiin. Torunin seminaari tarjosi paikallisten ISPA-viranomaisten esittämän katsauksen Puolan, Latvian ja Liettuan ISPA-hankkeista sekä niiden toimeenpanoon liittyvistä ongelmista EU:n hakijamaissa. Samalla saatiin tietoa myös EU:n tulevasta koheesiorahastosta, joka korvaa ISPA:n EU:n laajentuessa vuonna 2004.

Seminaariin osallistuivat Puolan, Latvian ja Liettuan paikallisten ISPA-viranomaisten lisäksi edustajat myös Euroopan komission Puolan edustustosta sekä Puolan ja Suomen ympäristöministeriöistä. Instituutti järjesti seminaarin yhteistyössä Torunin kaupungin kanssa, ja Suomen ympäristöministeriö toimi seminaarin päärahoittajana.

Ympäristöjärjestelmien kehittäminen liettualaisissa yrityksissä

Itämeri-instituutin vetämä mittava teknisen avun hanke käynnistyi syksyllä 2002. Projektin tavoitteena on suomalaista asiantuntemusta käyttäen edistää kolmen liettualaisen rakennusalan yrityksen ympäristönsuojelun tasoa auttamalla yrityksiä kehittämään ISO 14000 -ympäristöjärjestelmä. Hankkeella pyritään myös lisäämään yleistä tietoisuutta ympäristöjärjestelmistä (ISO, EMAS) yritysten, järjestöjen ja viranomaisten keskuudessa Liettuassa. Tätä tavoitetta tuki instituutin yhdessä Suomen ympäristökeskuksen kanssa hankkeen osana Vilnassa huhtikuussa järjestämä seminaari ympäristöjärjestelmistä ja hankkeessa tuotettu koulutus- ja esitemateriaali.

Itämeri-instituutin partnereita hankkeessa ovat Kaunasin ja Tampereen teknilliset yliopistot, E-Qual Oy, Suomen ympäristökeskus ja kummiyrityksinä Kiilto Oy ja Abloy Oy. Liettualaiset kohdeyritykset ovat AB Panevezio Statybos

Trestas, JSC Vilsota ja AB Varenos Statyba. Hankkeen päärahoittaja on Suomen ympäristöministeriö, ja myös Liettuan talousministeriö rahoittaa hanketta.

Vuoden 2003 aikana hankkeessa toteutettiin ympäristöjärjestelmän rakentamiseen liittyviä koulutus- ja konsultointijaksoja, laaja seminaari ympäristöjärjestelmistä liettualaisille yrityksille Vilnassa, EMS-koulutus- ja esitemateriaalia sekä aloitettiin suomalaisten kummiyritysten ja liettualaisten kohdeyritysten välinen yhteistyö.

StroiFinex – rakennustarvikealan vientirengas Pietariin

Vientirengas käynnistyi KTM:n rahoituksen turvin huhtikuussa, ja ensimmäisen puolen vuoden hankejakson aikana siihen osallistuivat seuraavat kuusi yritystä: A-Tiilikate Oy, Pistora Oy, Orima-Tuote Oy, Sepa Oy ja Termex-Eriste Oy ja Kuopion Uuni ja Kaakeli Oy, joka jäi ainoana pois lokakuussa käynnistyneestä vuoden jatkohankkeesta. Vientirenkaassa on saatu aikaan erittäin hyviä tuloksia ja yritykset ovat olleet tyytyväisiä. Instituutti vastaa vientirenkaan hallinnoinnista ja Exportum Oy varsinaisten vientirengaspalveluiden tuottamisesta.

EkoFinnex – ympäristöalan vientirengas Puolaan

Vientirenkaan ensimmäinen puolen vuoden jakso käynnistyi joulukuussa KTM:n myönteisen rahoituspäätöksen myötä. Vientirenkaaseen osallistuvat seuraavat yritykset: EIA Oy, Proventia Automation Oy, Proventia Solutions Oy ja Finnkatalyt Oy. Vientirengas on lähtenyt käyntiin erittäin lupaavasti ja jatkonäkymät ovat erinomaiset.

2. Koulutus ja evaluointi

Instituutin koulutuspalvelut

Vuoden 2003 aikana instituutti toteutti seuraavat kansainväliseen projektinhallintaan ja EU-rahoitukseen liittyvät koulutuskokonaisuudet:

- *EU-hankevetäjä –koulutusohjelma* yhteistyössä Pan-Eurooppa Instituutin kanssa (4-5/03)
- *International Project Management* –moduuli Tampereen ammattikorkeakoulun *Executive MBA*-ohjelmassa (2-4/03)
- *Projektijohtamisen kehittäminen* –koulutusjakso Tampereen osaamiskeskuksille Tampereen kaupungin elinkeinokeskuksen toimeksiannosta (5-6/03)
- *EU-hanketoiminnan kehittäminen* –seminaari Tampereen kaupungin henkilöstölle Tampereen kaupungin toimeksiannosta (4/03)

- *EU-hanketoiminnan perusteet* –koulutusjakso yhteistyössä Hanketaito Oy:n kanssa (11/03-1/04)

Becoming Visible –hankkeen evaluointi

Instituutti voitti marraskuussa 2002 yhdessä Turun kauppakorkeakoulun Pan-Eurooppa Instituutin kanssa tarjouskilpailun laajan, EU:n Equal-ohjelmasta rahoitettavan *Becoming Visible* –hankkeen ulkopuolisesta evaluoinnista vuosina 2003-2004. Pakolaisten vastaanottokeskusten yhteisen *Becoming Visible* –hankkeen tavoitteena on löytää turvapaikanhakijoille uusia mahdollisuuksia työllistyä ja opiskella. Vastaanottokeskusten sekä aikuiskoulutuksen, kansalaisjärjestöjen ja yritysten välille kehitetään yhteistyömalleja, joita voidaan soveltaa niin maaseutu- kuin kaupunkipaikkakunnilla koko Euroopassa. Projektin tavoitteena on kannustaa turvapaikanhakijoita opiskeluun turvapaikanhakuprosessin aikana.

3. Foorumitoiminta

Vuoden 2003 aikana instituutti järjesti useita kokouksia, seminaareja, workshoppeja ja kontaktitapahtumia niin Suomessa kuin muuallakin Itämeren alueella. Useat järjestetyistä tapahtumista toteutettiin osana instituutin hankkeita.

- Itämeren maiden neuvoston (CBSS) taloustyöryhmän kokous Tampereella 23.-24.1.
- *St. Petersburg – Tampere Knowledge Society Partnership* –hankkeiden valmistelukokous Pietarissa 18.2.
- Ympäristöalan vientimahdollisuudet Pietarissa –keskustelutilaisuus Tampereella 9.4.
- Seminaari ympäristöjärjestelmistä Vilnassa 29.4., yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen ja Kaunasin teknillisen yliopiston kanssa
- Ympäristöalan kontaktifoorumi Gdanskissa 14.-15.5., yhteistyössä Pomeranian maakunnan kanssa
- Baltian maiden ja Puolan ISPA-ympäristöhankkeiden seminaari Torunissa 16.-17.5., yhteistyössä Torunin kaupungin kanssa
- Ympäristöalan vientimahdollisuudet Puolassa –seminaari Helsingissä 18.6., yhteistyössä Exportum Oy:n ja Puolan suurlähetystön kanssa
- Pietari-Tampere –yritysfoorumi Pietarissa 10.-11.9., yhteistyössä Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa

- Keskustelutilaisuus Itämeren alueen yhteistyöstä Tampereella 22.10., yhteistyössä Pirkanmaan kv. verkoston kanssa
- Workshop Viron EU-jäsenyyden myötä avaustuvista koulutus- ja muista yhteistyömahdollisuuksista Tallinnassa 13.11., yhteistyössä Tampereen ammattikorkeakoulun ja Tallinnan teknillisen yliopiston kanssa
- *St. Petersburg – Tampere Knowledge Society Partnership* –workshopit Pietarissa 18.12.
- Itämeren kaupunkien liiton (UBC) tietoyhteiskuntakomission valmistelukokous Pietarissa 18.12.

4. Muuta

Tampereen ja Kaunasin välinen ICT- ja tietoyhteiskunta-alan yhteistyö

Vuoden aikana instituutti oli keskeisesti mukana valmistelemassa ICT- ja tietoyhteiskunta-alan yhteistyötä Kaunasin ja Tampereen kaupunkien välillä. Yhteistyön tavoitteena on hyödyntää eTampere-kokemuksia ja –malleja *Kaunas eRegion* –ohjelman kehittämisessä. Tampere-Pietari mallin mukainen yhteistyöpöytäkirja kaupunkien välillä allekirjoitettiin 24.4 videoyhteyden välityksellä. Tampereen puolelta pöytäkirjan allekirjoitti kaupunginjohtaja Jarmo Rantanen. Kevään ja syksyn aikana Kaunasin kaupunki ja maakunta valmistelivat yhdessä instituutin ja Tampereen kaupungin kanssa EU:n Phare-ohjelmaan hanke-ehdotusta, jossa hyödynnetään eTampere-ohjelmaa Kaunas eRegion –ohjelman kehittämisessä. Hanke hyväksyttiin joulukuussa ja se käynnistyi vuoden 2004 alussa. Instituutti on mukana hankkeessa partnerina.

Itämeren kaupunkien liiton (UBC) tietoyhteiskuntakomissio

Esa Kokkonen osallistui yhdessä Pertti Paltilan kanssa Itämeren kaupunkien liiton UBC:n konferenssiin Klaipedassa lokakuussa. Konferenssissa sovittiin Tampereen kaupungin ja instituutin osallistumisesta vuonna 2002 perustetun ja Pietarin kaupungin vetämän UBC:n tietoyhteiskuntakomission toiminnan kehittämiseen yhteistyössä Pietarin kanssa. Loppuvuodesta instituutti valmisteli yhteistyössä Pietarin kaupungin kanssa UBC:n tietoyhteiskuntakomission toimintasuunnitelman vuosille 2004-2005. Asiaa koskeva valmistelukokous järjestettiin Smolnassa Pietarissa joulukuussa. Instituutti tulee jatkossa toimimaan komission sihteeristönä, Pietarin kaupungin toimiessa puheenjohtajana. Instituutille on avautunut komission kautta uusia yhteistyösuhteita ja verkostoja, joita voidaan hyödyntää myös instituutin omien hankkeiden valmistelussa ja toteutuksessa.

Seminaari- ja konferenssimatkat

Vuoden 2003 aikana instituutin edustajat osallistuivat seuraaviin tilaisuuksiin ja tapahtumiin:

- Kaunas-Tampere –yhteistyöneuvottelut, Kaunas, 24.-25.3.
- Ympäristöministeriön lähialueyhteistyön uusia hallinnollisia menettelytapoja käsittelevä koulutusseminaari, Helsinki, 28.3.
- eTampere-toimijoiden vierailu Turkuun, 8.4.
- Tekesin sopimus- ja rahoituskysymykset 6. puiteohjelmassa -seminaari, Helsinki, 10.4.
- Avainryhmät avainasemaan –hankkeen ohjausryhmän kokous, Turku, 2.5.
- Itämeren maiden neuvoston taloustyöryhmän valmisteleva kokous KTM:ssä, Helsinki, 5.5.
- Puolan kansallispäivän vastaanotto Puolan suurlähetystössä, Helsinki, 5.5.
- Itämeren maiden kansalaisjärjestöfoorumi, Turku, 8.-11.5.
- TE-keskuksen Kansainvälistymisen ja investointien rahoitusmahdollisuudet Venäjällä –seminaari, Tampere, 15.5.
- Suomalais-venäläinen ympäristöalan workshop, Rymättylä, 21.5.
- Aluekehityssäätiön arviointiseminaari, Hämeenlinna, 3.6.
- Baltic Sea Symposium, Helsinki, 6.6.
- STETE:n EU Enlargement with Belarus - Common Goal or Growing Concern? –seminaari, Helsinki, 11.6.
- Kansainvälinen Equal-konferenssi, Tampere, 12.6.
- Development of rural based production – cooperation between Zemgale Region (Latvia) and Tampere Region –verkostoitumis- ja hankevalmistelumatka, Latvia, 15.-17.6.
- Ympäristöhankkeet Pietarissa –seminaari, Turku, 17.6.
- Telecities- ja eCities-foorumit, Tampere, 24.-26.6.
- eCities-kokous, Kaunas, 30.8.
- Union of the Baltic Cities General Conference, Klaipeda, 16.-18.10.
- Baltic Sea States Subregional Cooperation (BSSSC) Annual Conference, Pietari, 23.-25.10.
- BSSSC:n SPIRE-hankkeen valmistelukokous, Kööpenhamina, 15.12.

Vuoden 2003 aikana valmisteltuja tulevia hankkeita:

- Promotion of knowledge society in St. Petersburg through a regional partnership – a pilot development project (2004-2005)
- Kaunas eRegion: Information Society Partnership Programme (2004)
- Developing a Technology Park/Business Incubator Concept in Lithuanian Cities (2004)
- Yrityshautomokonseptin aloittamisedellytykset teknologiayrityksille Pietarin alueella –selvitys (2004)
- Finland-Estonia Business Link (2004)
- Projektinhallintakoulutus Tampereen kaupungin henkilöstölle (2004)

- Joint research project on continuous and discrete time nanoelectronics - synthesis, design and application (2004-2005)
- Challenge of eCitizen: Promoting eGovernment Actions in European Regions (2004-2006)
- Development of EMS in Russian Companies (2004-2006)
- Venäjän ja Puolan vientirenkaat (2004-2005)

Säätiön talous

Säätiön talous pysyi kertomusvuonna vakaana.

Tilikauden ylijäämä on 20.023,60 euroa. Säätiön peruspääoma 27.987,98 euroa on tallettuna Nordea Pankissa peruspääoman arvon turvaavalla tavalla.

Tampereella, 21.4.2004

Hallituksen jäsenet ja asiamies:

Harri Airaksinen

Kristiina Jaatinen

Helena Rytövuori-Apunen

Seppo Pohjolainen

Matti Järventie

Sara Löyttyjärvi

Pauli Ruoholahti

Pentti Hämäläinen

Barbro Widing

Stefan Widomski

Tauno Pesola

Pertti Paltila